

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija na kraju 2024. godine

Analiza finansijskog sektora u BiH na kraju 2024. godine

Na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine, na kraju 2024. godine poslovalo je 125 finansijskih institucija, koje su uključene u redovnu statistiku Centralne banke BiH i to u bankarskom sektoru 21 banka i jedna razvojna banka i u sektoru nebankarskih finansijskih institucija (u daljnjem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih finansijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvata: 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, 29 mikrokreditnih organizacija, 37 investicionih fondova, 4 lizing društva, 6 brokerskih kuća i 2 berze. Prikupljanje ove statistike se vrši u skladu s međunarodnom metodologijom propisanom u MMF-om Priručniku za monetarnu i finansijsku statistiku (2000), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske finansijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Korištenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilansa stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizovane podatke za nivo BiH.

Broj finansijskih institucija u BiH

Finansijske institucije u BiH	dec. 23			jun. 24			dec. 24		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	14	8	22	14	8	22	14	8	22
Društva za osiguranje i reosiguranje	11	14	25	11	14	25	11	14	25
Mikrokreditne organizacije	13	15	28	14	16	30	13	16	29
Investicioni fondovi	18	15	33	19	15	34	21	16	37
Lizing društva	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Brokerske kuće	3	4	7	2	4	6	2	4	6
Berze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	64	57	121	65	58	123	66	59	125

* Uključena Razvojna banka FBiH

Ukupna aktiva finansijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na kraju 2024. godine, iznosila 52,18 milijardi KM (nekonsolidovani podaci) i veća je za 4,49 milijardi KM ili za 9,4% u odnosu na isti period prethodne godine. Najveće učešće su i dalje imale banke koje su učestvovala sa 87,7 % u ukupnoj aktivu finansijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje učestvuju sa 2,80 milijardi KM, odnosno 5,4% ukupne aktive finansijskog sektora. Poredeći sa stanjem na kraju 2023. godine, društva za osiguranje i reosiguranje, mikrokreditne organizacije, investicioni fondovi, lizing društva i berze bilježe porast aktive, dok je kod brokerskih kuća došlo do znatnog pada bilansne sume.

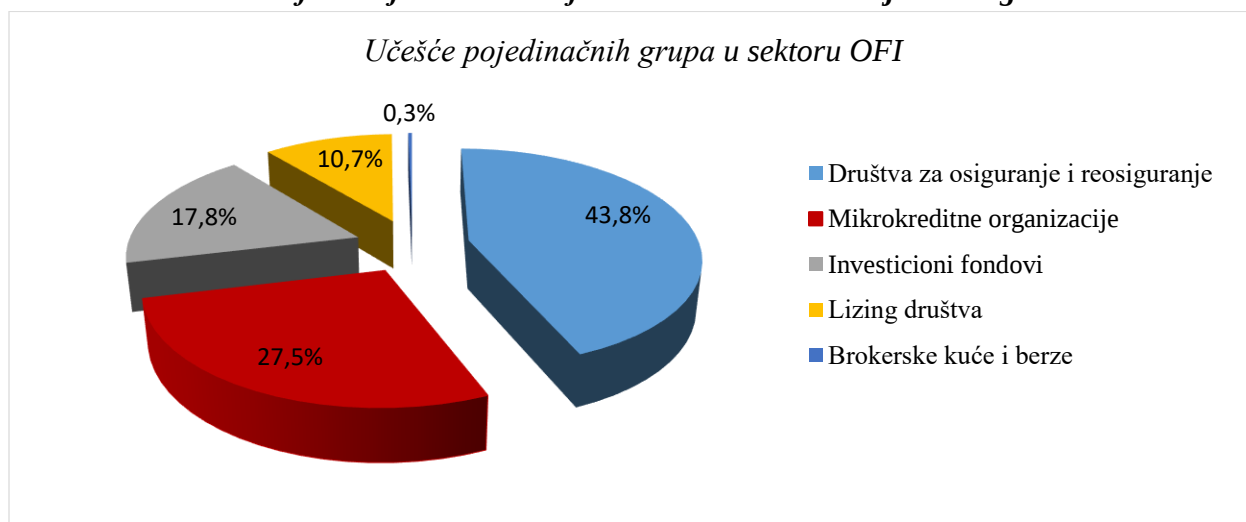
Finansijski sektor u BiH (milioni KM)

Finansijske institucije u BiH	12/2023		06/2024		12/2024		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Učešće (%)	Aktiva	Učešće (%)	Aktiva	Učešće (%)	12.2024/12.2023	12.2024/06.2024
Banke	41.810,9	87,7	43.433,4	87,6	45.781,6	87,7	109,5	105,4
Društva za osiguranje i reosiguranje	2.628,9	5,5	2.751,2	5,6	2.799,5	5,4	106,5	101,8
Mikrokreditne organizacije	1.539,5	3,2	1.647,0	3,3	1.757,7	3,4	114,2	106,7
Investicioni fondovi	1.049,5	2,2	1.047,2	2,1	1.139,2	2,2	108,5	108,8
Lizing društva	631,8	1,3	664,0	1,3	682,3	1,3	108,0	102,8
Brokerske kuće	12,9	0,0	9,6	0,0	8,5	0,0	65,9	88,5
Berze	10,8	0,0	11,4	0,0	11,0	0,0	101,8	95,9
Ukupno za sektor	47.684,3	100,0	49.563,8	100,0	52.179,6	100,0	109,4	105,3

Sektor nebankarskih finansijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na 31.12.2024. godine je iznosilo 6,40 milijarde KM i veće je za 524,6 miliona KM ili 8,9 % u poređenju sa stanjem na kraju 2023. godine, a u poređenju sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine veće je za 267,6 miliona KM ili 4,4%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imala su društva za osiguranje i reosiguranje sa 2,80 milijardi KM, što predstavlja učešće od 43,8% u ukupnoj aktivni sektora OFI, zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,76 milijardi KM (27,5 % učešća), investicioni fondovi sa 1,14 milijardi KM (17,8 % učešća), lizing društva sa 682,3 miliona KM (10,7 % učešća), preostalih 19,5 miliona KM (0,3 % učešća) se odnosi na aktive brokerskih kuća i berzi u BiH.

Učešće nebankarskih finansijskih institucija u sektoru OFI na kraju 2024. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora s najvećim učešćem u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na kraju 2024. godine, poslovala su 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 43,8% učešća u ukupnom sektoru OFI. Bilansna suma sektora osiguranja (s uključenim reosiguranjem) na dan 31.12.2024. godine iznosila je 2,80 milijarde KM i veća je za 48,3 miliona KM, odnosno, 1,8 % u odnosu na stanje na dan 30. 6. 2024. godine, a u odnosu na isti period prethodne godine veća je za 170,6 miliona KM ili 6,5 %.

Najznačajnije učešće u strukturi aktive imaju vrijednosni papiri, koji su na kraju 2024. godine iznosili 837,0 miliona KM, odnosno 29,9 % ukupne vrijednosti aktive, zatim ostali depoziti (prvenstveno oročeni depoziti kod banaka) i nefinansijska aktiva (nekretnine). Investicije u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju 2024. godine su veća za 6,5% u odnosu na prvo polugodište 2024. godine, a u odnosu na 31.12.2023. godine za 12,0%.

U strukturi pasive najveće učešće od 65,9 % imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 31.12.2024. godine iznosile 1,84 milijarde KM i veće su za 0,9 % u odnosu na stanje na polugodištu 2024. godine, a u odnosu na isti period prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 5,5%.

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilansna suma mikrokreditnih organizacija na kraju 2024. godine iznosila je 1,76 milijarde KM i veća je za 218,1 milion KM ili 14,2% u odnosu na kraj 2023. godine, a u odnosu na kraj polugodišta 2024. godine veća je za 110,7 miliona KM ili 6,7%. Od ukupne bilansne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 701,2 miliona KM ili 39,9%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 1,06 milijardi KM ili 60,1%.

Ukupan iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na kraju 2024. godine iznosio je 1,45 milijardi KM, što predstavlja 82,5% ukupne aktive. U poređenju sa stanjem na kraju 2023. godine, mikrokreditni portfolio bilježi rast od 199,3 miliona KM ili 15,9%, dok je u poređenju sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine veći za 95,7 miliona KM ili 7,1%.

Posmatrajući sektorsku strukturu plasiranih kredita, dominantno je učešće mikrokredita odobrenih fizičkim licima u visini od 97,4%, a preostalih 2,6% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim licima.

Osnovni izvor sredstava mikrokreditnih organizacija su obaveze po uzetim kreditima koje su na kraju 2024. godine iznosile 930,3 miliona KM ili 52,9% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2023. godine za 158,8 miliona KM ili 20,6%, dok su u odnosu na kraj polugodišta 2024. godine veće za 55,2 miliona KM ili 6,3%. Ukupni kapital mikrokreditnih organizacija na kraju 2024. godine iznosi 604,2 miliona KM ili 34,4% ukupne pasive i veći je za 21,2 miliona KM ili 3,6% u odnosu na kraj 2023. godine, dok je u poređenju sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine veći za 27,8 miliona KM ili 4,8%.

Investicioni fondovi

Ukupna aktiva investicionih fondova na kraju 2024. godine iznosila je 1,14 milijardi KM i veća je u odnosu na stanje na kraju 2023. godine za 89,7 miliona KM, odnosno 8,5%, a u poređenju sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine, veća je za 92,0 miliona KM ili 8,8%.

Portfolio investicionih fondova u iznosu od 1,08 milijardi KM čine 94,7% njihove ukupne aktive, a sastoji se od dužničkih vrijednosnih papira 40,7%, vlasničkih vrijednosnih papira 39,6%, depozita 17,2%, nekretnina 2,3%, a najmanji procenat se odnosi na zajmove 0,2%.

